

UCHWAŁA Nr 402 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 grudnia 1963 r.

w sprawie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym przedsiębiorstw państwowych.

W celu uporządkowania działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym w przedsiębiorstwach państwowych — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Działalność pozaoperacyjna o charakterze socjalno-bytowym, zwana dalej działalnością pozaoperacyjną, obejmuje finansowanie ze środków obrotowych przedsiębiorstwa państwowego wydatków eksploatacyjnych przeznaczanych na polepszenie warunków socjalno-bytowych załogi, przede wszystkim przez świadczenie usług socjalno-bytowych, prowadzenie akcji kulturalno-oświatowej, wytwarzanie lub sprzedaż produktów konsumpcyjnych albo świadczenie usług na rzecz pracowników przedsiębiorstw oraz finansowanie wydatków związanych z przygotowaniem odpowiedniej kadry pracowniczej.

2. Do działalności pozaoperacyjnej zalicza się w przedsiębiorstwie: gospodarkę mieszkaniową (zakładowe domy mieszkalne), gospodarkę domami zbiorowego zakwaterowania (hotele robotnicze, kwatery), gospodarkę rolną, prowadzenie stołówek i bufetów, zakładów usługowych, placówek kulturalno-oświatowych (domy kultury, świetlice i kluby), ośrodków sanatoryjnych, wypoczynkowych i turystycznych oraz ponoszenie przez przedsiębiorstwo niektórych świadczeń na rzecz zakładowej przemysłowej służby zdrowia, przyzakładowych urzędzeń socjalnych (żłobków, przedszkoli, ogrodów jordanowskich i świetlic dziecięcych), wczasów dla dzieci i młodzieży, szkół zawodowych przyzakładowych, internatów, przyzakładowych urzędzeń sportowych oraz wydatki na stypendia fundowane i praktyki studenckie,

3. Na zasadach określonych w niniejszej uchwale finansowane są, jako działalność pozaoperacyjną, także koszty ponoszone przez przedsiębiorstwo w przypadkach, kiedy działalność, o której mowa w ust. 2, wykonywana jest na rzecz załogi przedsiębiorstwa przez inne jednostki gospodarcze lub instytucje.

4. Rozszerzenie zakresu działalności pozaoperacyjnej, prowadzonej i finansowanej na zasadach określonych w niniejszej uchwale, na inne rodzaje działalności o charakterze socjalno-bytowym niż wymienione w ust. 2 i 3, następować może wyłącznie na podstawie uchwał Rady Ministrów.

§ 2. 1. Określenie rodzajów prowadzonej działalności pozaoperacyjnej oraz wysokości kosztów i dochodów tej działalności następuje w planie techniczno-ekonomicznym przedsiębiorstwa i podlega zatwierdzeniu wraz z tym planem zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. W planie nie uwzględnia się przeznaczonych na cele socjalno-bytowe załogi dotacji ze środków organizacji społecznych, funduszu zakładowego oraz innych środków pozostających zgodnie z obowiązującymi przepisami w dyspozycji organów samorządu robotniczego oraz kosztów, które z tych środków miałyby być pokryte.

3. Planowana wysokość kosztów i dochodów poszczególnych rodzajów działalności pozaoperacyjnej powinna wynikać z obowiązujących rzeczowych wskaźników ilościowych oraz norm wydatków i stawek odpłatności.

4. Planowany wynik działalności pozaoperacyjnej stanowi limit (wskaźnik dyrektywny) środków, przeznaczonych na dofinansowanie tej działalności ze środków obrotowych przedsiębiorstwa.

5. Przedsiębiorstwo dokonuje w planie techniczno-ekonomicznym podziału limitu (wskaźnika dyrektywnego), o którym mowa w ust. 4, na poszczególne rodzaje prowadzonej działalności pozaoperacyjnej. W uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo może dokonać w ciągu roku zmiany planowanego podziału limitu (wskaźnika dyrektywnego), pod warunkiem jednak, że zmiana ta nie spowoduje pogorszenia planowanego wyniku całej działalności pozaoperacyjnej oraz że decyzja powzięta będzie nie później niż do końca trzeciego kwartału roku obrachunkowego.

6. Podjęcie w ciągu roku nowego rodzaju działalności pozaoperacyjnej, dotychczas nie prowadzonej przez dane przedsiębiorstwo, a mieszczącej się w ramach przepisów § 1 ust. 2 i 3, może nastąpić w porozumieniu z radą zakładową, jeżeli wskutek tego nie nastąpi pogorszenie planowanego wyniku; w innych przypadkach wymagana jest zgoda jednostki nadrzędnej, która zgodę tę może wyrazić tylko wówczas, gdy nie spowoduje to pogorszenia globalnego wyniku działalności pozaoperacyjnej wszystkich podległych jej jednostek.

§ 3. 1. Nadwyżka kosztów nad dochodami z działalności pozaoperacyjnej (strata na działalności pozaoperacyjnej) pokrywana jest ze środków obrotowych przedsiębiorstwa i obciąża wynik bilansowy danego roku z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2 i 3.

2. Wyniki działalności w zakresie prowadzenia domów zbiorowego zakwaterowania w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych obciążają koszty działalności operacyjnej przedsiębiorstwa. Właściwi ministrowie mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów zasadę tę rozciągnąć na inne przedsiębiorstwa.

3. Przepisy szczegółowe wydane w wykonaniu przepisów § 5 mogą również przewidzieć pokrywanie całości lub części kosztów rzeczowych innych rodzajów działalności pozaoperacyjnej w ciężar działalności operacyjnej przedsiębiorstwa.

§ 4. 1. W celu zapewnienia prawidłowej gospodarki w zakresie działalności pozaoperacyjnej dyrektorzy przedsiębiorstw powinni ustalić właściwe formy organizacyjne tej działalności oraz wyznaczyć osoby odpowiedzialne za całość lub za poszczególne rodzaje prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności pozaoperacyjnej.

2. W przypadkach uzasadnionych zakresem i rozmiarem prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności pozaoperacyjnej może być powołany do realizacji tych zadań samodzielny zakład działający według zasad pełnego wewnętrznego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego. Wyniki bilansowe tego zakładu powinny być włączone do rachunku strat i zysków przedsiębiorstwa.

3. Powołanie samodzielnego zakładu prowadzonego na zasadach pełnego rozrachunku gospodarczego wymaga zgody ministra resortowego, a na zasadach ograniczonego rozrachunku gospodarczego — zgody jednostki nadrzędnej. W stosunku do przedsiębiorstw podporządkowanych radom narodowym powołanie samodzielnego zakładu wymaga zgody prezydium właściwej terenowo rady narodowej.

§ 5. 1. Koordynację poszczególnych rodzajów działalności pozaoperacyjnej powierza się:

- 1) Ministrowi Gospodarki Komunalnej — w zakresie gospodarki zakładowymi domami mieszkalnymi,
- 2) Ministrowi Handlu Wewnętrznego — w zakresie prowadzenia stołówek pracowniczych i bufetów,
- 3) Ministrowi Rolnictwa — w zakresie gospodarki rolnej,

4) Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej — w zakresie prowadzenia placówek służby zdrowia i ośrodków sanatoryjnych oraz żłobków,

5) Ministrowi Oświaty — w zakresie prowadzenia zawodowych szkół przyzakładowych, internatów, przedszkoli, ogrodów jordanowskich, świetlic dziecięcych, wczasów (kolonii) dla dzieci i młodzieży,

6) Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz Ministrowi Gospodarki Komunalnej — w zakresie prowadzenia zakładów usługowych.

2. Do zadań ministrów koordynujących poszczególne rodzaje działalności pozaoperacyjnej należą:

1) ustalanie wytycznych polityki w zakresie prowadzenia przez przedsiębiorstwa działalności pozaoperacyjnej i koordynacji tej działalności z ogólną polityką Państwa w zakresie działalności socjalno-bytowej,

2) ustalanie kryteriów co do podziału działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstwa na prowadzoną bezpośrednio lub powierzoną jednostkom wyspecjalizowanym,

3) ustalanie zakresu i zasad świadczeń ponoszonych przez przedsiębiorstwa na rzecz poszczególnych rodzajów działalności pozaoperacyjnej, zasad rozliczeń za te świadczenia oraz norm wydatków,

4) ustalanie wytycznych polityki eksploatacyjnej obiektów i urządzeń wchodzących w zakres poszczególnych rodzajów działalności,

5) ustalanie wytycznych w zakresie zasad ewidencji, planowania i sprawozdawczości poszczególnych rodzajów działalności pozaoperacyjnej,

6) opracowywanie i przedstawianie wniosków Radzie Ministrów w zakresie zasad i stawek odpłatności.

3. Zadania koordynacyjne w zakresie przewidzianym w ust. 2 w odniesieniu do prowadzenia domów zbiorowego zakwaterowania (hotele robotnicze, kwatery), placówek kulturalno-oświatowych (domy kultury, świetlice i kluby) oraz ośrodków wycieczkowych, turystycznych i przyzakładowych urządzeń sportowych — wykonują ministrowie resortów gospodarczych w stosunku do przedsiębiorstw podległych i nadzorowanych.

4. Ministrowie koordynujący (ust. 1) wykonują zadania, o których mowa w ust. 2, w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych oraz z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów, a ministrowie resortowi (ust. 3) wykonują te zadania w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych oraz w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów.

5. Ministrowie koordynujący (ust. 1) oraz ministrowie resortów gospodarczych (ust. 3) wydadzą wytyczne oraz unormują sprawy, o których mowa w ust. 2 pkt 1—6, w terminie do dnia 30 czerwca 1964 r.

§ 6. 1. Ministrowie koordynujący oraz ministrowie resortowi zarządzają wzmoczenie kontroli gospodarki działalności pozaoperacyjnej, a w szczególności organizują kontrolę zapewniającą realizację wytycznych oraz zarządzeń, wydanych w wykonaniu przepisów § 5.

2. Ministrowie koordynujący oraz ministrowie resortowi będą dokonywali okresowych analiz i oceny wyników działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw, a następnie będą przedstawiali te materiały Radzie Ministrów, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrowi Finansów.

§ 7. Planowanie i finansowanie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym w przedsiębiorstwach państwowych gospodarstw rolnych normują odrębne przepisy.

§ 8. Zaleca się centralnym związkom spółdzielczym, świadczącym w ramach swej działalności określone w § 1

usługi o charakterze socjalno-bytowym na rzecz pracowników spółdzielczości, dostosowanie zakresu świadczonych usług do zakresu ustalonego w niniejszej uchwale oraz do wydania wytycznych w zakresie norm wydatków w dostosowaniu do obowiązujących norm w gospodarce państwowej.

§ 9. Wykonanie uchwał porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Ra-

dzie Ministrów, Ministrowi Finansów oraz innym zainteresowanym ministrom.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1964 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*